

vzpomín- kový **POSEL**

2021-XXII. ročník

Heslo Jednoty bratrské na rok 2021:

Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.

(Lk 6, 36)

Bůh je milosrdný bez jakýchkoliv podmínek. Není milosrdný jen občas, tu a tam, nejen pokud jej o to prosíme. Je takový stále. Prostě to k němu patří. Ježíš nás vyzývá, abychom tak činili po něm. Ale jak často se nám to podaří? Musíme se to učit každý den znovu. To, co Bible nazývá milosrdenstvím, není možno vyjádřit jedním slovem. Je to velkorysý způsob, kterým člověk v Orientu zve do svého domu přátele i cizince.

Tak popisuje Bible Boha. Dobře to známe ze závěrečných řádků 23. žalmu. Toto milosrdenství smíme v plné důvěře přijmout i my. Každý den nám dává příležitost se od něj učit. A Hesla nás k tomu zvou po celý rok.

Nový rok je jako cesta, kterou jsme ještě nešli. Bůh je ale na cestě s námi svým slovem, požehnáním a velkým milosrdenstvím.

(Herrnhuter Bruedergemeinde)

Hesla JB je možné zakoupit v našem sboru u br. pokladníka za 40 Kč.

Milý čtenáři, milá čtenářko,

„Bud'te trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohled'te, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště. I vy tedy trpělivě čekejte, posilněte svá srdce. Vždyť příchod Páně je blízko. Nestěžujte si jeden na druhého, bratří, abyste nebyli odsouzeni. Hle, soudce stojí přede dveřmi! Za příklad trpělivosti v utrpení si, bratří, vezměte proroky, kteří mluvili ve jménu Páně. Hle, blahoslavíme ty, kteří vytrvali. Slyšeli jste o vytrvalosti Jobově a víte, k čemu ho Pán nakonec přivedl. Vždyť Pán je plný soucitu a slitování.“

Epištola Jakubova 5, 7–11

Milí bratři, milé sestry,

vstoupili jsme do nového roku, nechali za sebou ten starý, který nám připravil něco, co jsme dosud nepoznali. Covid postihl i mnohé z nás a zanechal menší, ale i velké následky. Příliš brzy jsme podlehli iluzi, že jsme v boji s infekcí premianty a máme ji pod kontrolou, slavilo se dokonce na Karlo-

vě mostě. Jenže pak přišla další vlna a je tu třetí. Ochoty nést na svých bedrech opatření zamezující šíření výrazně ubylo. Mnozí dokonce hlasitě volají: nechte nás normálně žít, máme na to přece právo. Jenže situace je vážná a budeme-li ji popírat, žádné řešení to nepřinese, spíše naopak.

Stručně by se takovéto počínání dalo vystihnout jako nedostatek trpělivosti. My lidé si chceme prostě užívat života a máme-li příliš dlouho snášet věci, které nám to komplikují, mnozí brzy protestují a vidí v tom omezování svobody. Jiní naopak dřou do vyčerpání, aby byly následky co nejmenší.

V církvi a ve sboru jsme to vše pocítili výrazným omezením všech možných aktivit a setkávání, včetně nedělních bohoslužeb. To je cosi nevidaného a dosud nepředstavitelného. A dokud pandemie nepomine, netroufnu si povědět, zdali nám tahle zkušenost něco dobrého přinesla i při mnoha ztrátách. Až teprve zpětný pohled a časový odstup to odhalí. Máme jen naději, že se podaří brzy proočkovat společnost a přijde úleva.

Do té doby je ovšem na místě trpělivost. Ta křesťanská, o které píše apoštol Jakub, ale není nic pasivního. Na první poslech by to tak mohlo vyznít. Vždyť trpělivost souvisí se slovem trpět, stejně tak jako slovo pacient je odvozeno z latinského patior – trpím. Rod trpný je protikladem k činnému. Ale Jakub mluví o trpělivosti rolníka, který přece nesedí se založenýma rukama, ale pracuje na svém poli a pak teprve trpělivě čeká déšť. Zmiňuje proroky, kteří mluví

ve jménu Páně jako slova povzbuzení tak i napomenutí. A dokonce ani Jób nebyl jen bezmocným trpitelem. Ani ta jeho vytrvalost v utrpení nebyla pasivní, ale svedl těžký zápas o víru, modlil se, ba křičel k Bohu.

A my se zatajeným dechem i s mnoha otázkami prožíváme jeho zápas spolu s ním. Trpělivost v Jakubově podání, to je vlastně doslova dlouhohodečnost a připomíná běžce, který běží k cíli a zadýchává se. A tak, i když se nějaký čas asi nebudeme moci scházet, promyšleme aktivně dál, co dělat lze.

Díky Bohu za techniku, kterou smíme užívat. A možná mnozí z vás ještě přijdou s dalšími nápady.

Ano, věřím, že budeme zase normálně žít, pracovat, scházet se a sdílet. A těším se na to. A spolu s vámi všemi ten čas chci trpělivě, bez stěžování, ale taky činně a aktivně vyhlížet. I když mnohá omezení ještě nějakou dobu potrvají.

Přeji vám všem, ať ani v roce 2021 neztratíte radost ze života. A i kdyby nám snad ten složitý čas měl ještě připravit nějakou ztrátu, prosme za sílu ji unést. Máme přece kolem sebe bratry a sestry, stejně jako i přátele, kteří ji s námi ponosou.

Váš Jan Lukáš, farář

Mezi dobrem, mezi zlem, je boj na zemi, den co den se všichni rvem, je boj na zemi, v srdcích mužů, v srdcích žen, je boj na zemi, ten drak musí být přemožen, je boj na zemi...

(Svítá 24)

Milí čtenáři Posla,

letošní přelom roku ukázal, že se opravdu mění jen čísla. Neprobudili jsme se prvního ledna ani do roku bez koronaviru, nebo alespoň s vakcínou pro všechny, ani jako společnost moudřejší a zodpovědnější, ani bez obav a úzkostí o budoucnost svou nebo svých blízkých (a je nakonec jedno, jestli malých nebo těch věkem zralých, pro oboji jsou tu důvody). Navíc od podzimního a pak adventního času oplakáváme odchod tří pro naše evangelické společenství významných osobností: v té širší evangelické rodině Sváti Karáska, v té naší sborové bratří Mirka Ryšavého a Laca Švece.

Nakonec je možná tahle informace, že zlomové události se nedějí v závislosti na datu v kalendáři, pro nás docela užitečná. Chceme přece jako křesťané poměřovat svůj život nepomíjejícími hodnotami, chceme žít dobrý, bohobojný a smysluplný život 31. prosince i 1. ledna jakéhokoli roku. A chceme se opírat o andělské „nebojte se!“ i v pošmourných dnech pandemie. I proto bude (jak pevně doufám) následující odstavec směřovat k naději.

Protože byl Sváťa Karásek nepřehlédnutelným ve spektru osobností žijících a vyznávajících evangelickou zbožnost, dovolím si i já rozmnožit počet vzpomínek, které se k němu vážou. Ne, nejsem z těch, kdo by jej znali osobně, nemám žádnou osobní „story“, ale ty jeho písničky, ty mě (a za naši generaci si troufám říct nás) formovaly silně. A paradoxně první vzpomínku na jejich sílu mám spojenou se svou babičkou – charismatičkou. Milovala jeho Svatbu v Káni a Kosti suché a vždycky, když jsme jí s bráchou zpívali s kytarou, si některou z nich vyžádala. Mohlo mi být zhruba jako je dnes mým dětem – dvanáct, třináct. Moc jsem tehdy nad těmi texty nepřemýšlela,

prostě jsme to „vařili“. Ale babička, hluboká, zbožná žena, tam cítila tu sílu víry a vlastně mě donutila promýšlet, co v těch písničkách vlastně je. I proto se mi hned, když jsem si po těch desetiletích od našeho dětského zpěvu přečetla zprávu o Svátově smrti,

úplně automaticky vybavilo: Bůh na sklonku Tvého dne dá Ti víno výborné, výborné víno až naposled. A pak mi šel hlavou jeden text za druhým. Jedno vyznání víry silnější, než druhé. (Na Svátovu památku jejich úryvky najdete „rozházené“ v celém tomto čísle Posla.)

Ale právě ta vzpomínka na babičku, žijící tak odlišný život od disidenta Karáska, a přece tak stejný v potýkání se s těžkostmi, které jim přinášel, stejně jako v neochvějnosti víry, která je držela, ve mně vyvolal naději na porozumění. Naději, která právě ve chvílích, kdy tato slova píšu, je v kontextu pohledu za oceán těžce drcena a zkoušena demagogií, lží a nenávisť.

Při potyčkách v Kongresu včera někdo z agresorů pohodil „MAGA hat“ (tu proslulou červenou Trumповu kšiltovku) na bustu Václava Havla. Není větší absurdity. „Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť“ má nasazenou čepici symbolizující nadřazenost jedněch nad druhými, poslušnost vůdci, možnost prosazovat vlastní pravdu násilím. Hodilo by se to do Havlova dramatu. Ale i přes pohled na rozdělenou Ameriku, rozdělené Česko, rozdělený svět věřím kvůli Svátovi a své babičce na možnost porozumění životním zkušenostem navzdory. A na sílu víry. S naději na pokorné hlásání Boží lásky a s touhou slyšet Jeho tichý a jemný hlas v tomto halasném sebestředném světě vstupují do nového roku.

Jana Vrajová

Zpráva z prosincové schůze staršovstva

Po úvodní pobožnosti bratra kurátora Matějky staršovstvo diskutovalo o možném harmonogramu v lednu – plánovalo se zapojení do Aliančního týdne modliteb i do Týdne modliteb za jednotu křesťanů, ale vzhledem k aktuální epidemické situaci nic z předpokládaných akcí nebude realizováno.

Staršovstvo dále řešilo prosbu sester a bratrů z Církve bratrské o zapůjčení kostela pro konání bohoslužeb 20. a 27. 12. 2020. Dále se plánovala realizace vánočních bohoslužeb, vytvoření tabulky na online zapisování se tak, abychom vyhověli všem vládním doporučením. Přípravovaly se bohoslužby s Večeří Páně i návštěvy faráře (nikoli bohoslužby) v domově pro seniory.

Info o seniorátním grantu na kameru

Žádostí na seniorátní granty se sešlo víc (celkem 8 na celkových 80 tis Kč), není možné je uspokojit všechny. Br. farář přinesl podnět z jednání, že příspěvek bude krácen na 5 tis Kč. Kameru s možností online vysílání by bylo dobré pořídit i vzhledem k současným potřebám. Pro tuto variantu bude potřeba zjistit i kvalitu internetového připojení.

Dále se diskutoval proces oslovování jednotlivých navržených kandidátů do staršovstva, jejich reakce.

Konvent on-line 23. ledna

Br. f. navrhuje, aby se konventuálové z Olomouce sešli v dolním sále v kostele a společně se k jednání připojili. Bylo by potřeba zajistit pokyny pro online jednání, zejména pro případ hlasování. Máme za úkol najít vhodné techniku, který by to mohl nachystat. Ze synodní rady jsou určeni 2 faráři, kteří jsou odpovědní za technické záležitosti a k dispozici jako podpora pro organizační záležitosti.

Technické věci

- okýnko na půdě se opravuje.
- výhled (oprava střechy a další).
- Náklo – podpis smluv do konce roku osobně s nájemníky. Nájemníci si přejí schůzku. Br. Matějka návrh smluv připraví.

Pošta

Se sborové zásilky – na březnovou sobotu se chystá na SR seminář Co by měl vědět každý presbyter.

Zahraničí – I. Marková je spolu s dalšími v organizačním týmu partnerské konference, která by se měla konat v roce 2023 v Olomouci. Jsou 2 schůzky, česká a česko-americká. I. Marková navrhuje, aby se vždy připojoval ještě někdo další z Olomouce. Česká je aktuálně více konkrétní, sdílení zkušeností z doby koronaviru, jak jsme se sdíleli, potkali, pracovali. Česko-americká je více plná idejí, jaká je úloha církve. Je potřeba, aby již nyní někdo další začal nasávat atmosféru. 21. 1. v 17 hod bude schůzka česko-americká. 18. 1. v 15 hod by byla přípravná schůzka česká.

Hospodaření sboru: Informace o hospodaření sboru jsou k dispozici u br. pokladníka.

Příští schůze staršovstva se bude konat 18. 1., pokud by nebylo ATM, pak schůze 11. 1. Bude upřesněno.

Staršovstvo ukončilo schůzi ve 21:15 modlitbou.

Dle zápisu Evy Palové Dostálové pro Posla zpracovala Jana Vrajová

1. 1. pátek	09.00	bohoslužby Nový rok	Jan Lukáš
3. 1. neděle	09.00	bohoslužby	Noemi Batlová
10. 1. neděle	09.00	bohoslužby	Jan Lukáš
11. 1. pondělí	18.30	schůze staršovstva	
12. 1. úterý	18.00	biblická hodina	
17. 1. neděle	09.00	bohoslužby	Jan Lukáš
19. 1. úterý	18.00	biblická hodina	
24. 1. neděle	09.00	bohoslužby	Jan Lukáš
26. 1. úterý	18.00	biblická hodina	
31. 1. neděle	09.00	bohoslužby	Jan Lukáš

Narozeniny v lednu

5. 1. Štěpán Brančík	20. 1. Sára Sívková
7. 1. Miloslava Kunzfedová	22. 1. Olga Staňková
12. 1. Marie Kafková	23. 1. Jaroslav Blažek
14. 1. Jitka Šťastná	30. 1. Gertruda Nosálková
17. 1. Kristýna Fialová	31. 1. Naděje Blažková
17. 1. Veronika Zajícová	

Rozloučení

Rozloučili jsme se se sestrou Zdenkou Juhasovou – 82 let, s bratrem Timoteem Políčkem – 70 let, s bratrem Lacem Švecem – 55 let.

V adventní době nečekaně zesnul bratr Laco Švec. Vyprošujeme dotek Boží otcovské lásky jeho rodině, které bude chybět nejvíc. Také celé naše společenství pociťuje bolestnou ztrátu, už druhou za nedlouhou dobu. Laco bude chybět ve staršovstvu, v Sešlosti, jako přítel mnoha členů našeho sboru. Jakkoli jsme se mohli připojit skrze přenos k poslednímu rozloučení v našem kostele, nabízíme i tentokrát ke vzpomínce pohřební kázání našeho bratra faráře.

Laco Švec*Žalm 139, 1-5, 11 – 12; Iz. 66, 12a. 13a*

Milí zarmoucení,
v lidském životě jsou chvíle, kdy nám docházejí síly. Bolest je příliš silná a smutek hluboký. Je nám dáno prožívat radost, jindy bolest, pokoj a pak tíseň, veselí a taky smutek. Obojí náš život doprovází. I Bible tuto dvojakost života přijímá jako skutečnost. Náš svět je krásným Božím dílem, ale současně je dosud vychýlen z rovnováhy. Jsou v něm síly, které svět udržují, ale i síly, které ho podvracejí a ničí. Některé snad souvisí s činností člověka, jiné jsou němé a jejich příčiny ani původ neznáme.

Vlastně i příběh o narození Spasitele, který jsme v minulých dnech opět prožívali, má dvojí stránku. Radost nad jeslemi i utrpení Štěpánovo, který pro Krista přichází o život...

Ztratíme-li člena rodiny, je to chvíle nejtěžší. Ztratíme-li náhle spolubratra, přítele a kamaráda, jakoby s ním odešel i kus našeho života, který je najednou ochuzen. Lacův odchod nás všechny zaskočil a zarmoutil. Bude chybět především jako syn, manžel, otec i dědeček. Nám všem bude chybět jeho dobrota a přátelství, bude nám chybět jako člověk Boží a člověk Kristův, který proměnil jeho život a kterému důvěřoval, bude nám chybět jako člověk živý a žitý křesťanské víry, která pro něj byla životním programem i pevným základem a oporou.

Ale smysl tohoto shromáždění není v tom, abychom si jen prostě povzdechli, že takhle to v životě a ve světě chodí. Nesešli jsme se jen k poslednímu rozloučení. Nechceme u toho zůstat. Nechceme tady skončit. A ani nemusíme. Sešli jsme se proto, abychom se

na základě biblického svědectví pokusili i v této bolestné chvíli, i tvář v tvář smrti skrze víru vykřesat alespoň jiskřičku živé naděje, abychom se pokusili zaslechnout slova povzbuzení. Abychom i navzdory zármutku nabyli nové síly a chuť do dalšího života.

Přečetli jsme slova 139. žalmu. Připomeňme si je znovu: „Kdybych řekl – snad mně přikryje tma, i noc kolem se stane světlem. Žádná tma pro tebe není temná. Noc jako den svítí, temnota je jako světlo.“ To je krásné žalmistovo vyznání, možná až překvapivé. Vždyť tma je přece pro člověka vždycky tmou a bolest zůstává bolestí. Ale jeho potěšení je v tom, že dovede vyznat: „Bože, to u tebe je přece všechno jinak“. Ano – Pán Bůh vidí věci jinak nežli člověk. Boží pohled je jiný, zcela odlišný od našeho. To, co je v našich lidských očích temné a beznadějně, to co nám bere pokoj a radost ze života, to nás nemusí udolat a zničit, protože pro Hospodina to není poslední a definitivní skutečnosti. Boží království, to je říše světla a veškerá tma tam ustupuje. Před tebou Bože, se i ta nejčernější tma stává světlem ...

Náš krásný, ale současně i smutný svět, svět ztemnělý a plný zármutku a bolesti, je dávno Božím světlem prozářen. Do světa vstoupil Kristus, Boží Syn. Ten, který si nás lidí cenil víc, než vlastního života. Bůh v něm nezůstal nekonečně vzdálen, ale přišel, aby nás vysvobodil ze tmy. Abychom nemuseli poznávat jen pláč, ale také radost a naději. Kristus přišel na svět a Bůh v něm vyhlásil své vítězství nad tmou a nad smr-

tí, kterou my lidé pokládáme za definitivní skutečnost. A jakkoli se někdy děsíme toho, jakou moc smrt doposud má, smíme věřit, že Kristův život i jeho vzkříšení předznamenalo vítězství života, v němž pláče, zármutku a bolesti už nebude. Farář a písničkář Sváťa Karásek, který zemřel ve stejný den jako Laco, ve své písni o Karlu Krylovi zpívá: My se té smrti tak trochu smějem. Ano, smějem se jí, i když zatím jenom „tak trochu“.

Kristův příchod do světa, Kristovo dílo i jeho oběť pro nás, je průlom světla do temné noci. A od těch časů se rozednívá, svítá, světla přibývá. Nejsme ještě u cíle, ale jsme na cestě. Smrti se smějeme zatím jen tak trochu. Ale putujeme k věčnému dni. A ani nejtragičtější chvíle života na tom nemohou nic změnit.

Dokud však ten věčný den definitivně nenastal, smíme se vzájemně povzbuzovat a potěšovat. Nejlepším těшитelem je Bůh sám. Věřím, že to potěšení pocítíte hlavně vy jako jeho nejbližší. Prorok Izajáš krásně vyznal, že Boží potěšení je lepší nežli potěšení vlastní matky. A nám nepokojným lidem dá ujištění, že jeho pokoj přijde jako valící se řeka. Smíme se potěšovat navzájem. A to nemusí být jen slova. Kristus nás vybízí: „Radujte se s radujícími a plačte s plačícími“. Zármutek je možno s druhými

spolunést. Je možno jej sdílet. Být si vzájemně oporou a pomocí.

Tak jako biblický žalmista vyznává, že je v Boží ruce, smíme tak činit i my. I ve smutku jsme obklíčeni Božím světlem, světlem, které nikdo nemůže uhasit. Bůh o nás ví. Ví o každém našem kroku, ví i o místě, kde ležíme – jak poví žalmista. Věděl o nás dokonce ještě dříve, nežli jsme se narodili. Ale ví taky, nač myslíme, co prožíváme, z čeho se radujeme a co nás trápí. A to, že to všechno ví, to je pro nás naděje a posila.

Dnešní den jak už jsme si řekli, není jen dnem rozloučení. Smíme doufat ve vítězství Božího království. I v temnotě svítí světlo naděje, že lásku není možno ani tělesnou smrtí zrušit. Ovoce dobra a lásky, kterého se tak mnohým z nás dostalo skrze Lacův život a jeho službu, to se neztratí. A za jeho život můžeme Bohu děkovat. A naše vděčnost smí jít ruku v ruce s důvěrou v onu velkou Boží obnovu života, která se týká jak Laca, tak i každého z nás. Amen.

Modlitba: Pane Bože, jsme sevřeni zármutkem, ale tvou mocí smíme zůstat přece nezlomeni. Věříme, že je Laco skryt ve tvém bezpečí a že ho povoláš k věčnému životu. Tak jako všechny, kteří v tobě nalézali své útočiště. Amen.

Jan Lukáš

Kdo hledá, najde a vejde v radost mou
kdo se dá marnosti – zůstane před branou
a kdo z vás už našel, kdo staré opouští
ať netíže ho viny, kterých se denně dopouští.
(Svítá 407)

...bohoslužby v adventním čase...

Adventní burza 2020

V letošním adventním čase pořádal náš sbor opět pravidelnou adventní burzu. Zvažovali jsme ve staršovstvu, jak ji připravit, aby mohli nakupovat i sestry a bratři, kteří se do kostela kvůli omezení nedostanou. Pokusili jsme se o nabídku předmětů na našich webových stránkách. Děkujeme všem, kteří jste vymýšleli, vyráběli, zavařovali, pekli a aranžovali! Sestry ze Sešlosti vyrobily krásné adventní věnce. Děkujeme Adéle Gabrielové za přípravu tabulek na webu – každý den bylo třeba tabulky upravit, doplnit. Nápady, jak to vše udělat, měly i Eva Palová Dostálová a Věra Schnaubeltová, také obě přispěly svými výrobky. Další šikovné sestry už od léta připravovaly krásné

předměty. K nákupu přicházeli lidé na faru v rozšířených úředních hodinách, a nejen lidé z našeho sboru. A tak burza přinesla i řadu podnětných setkání.

Burza probíhala po celé první tři adventní týdny, příspěvky chodily i bez prodeje na sborový účet, a tak celková částka vynesla 20 000 Kč.

Výtěžek bude věnován domovu seniorů v Dolní Moravici, který je součástí našeho partnerského střediska Diakonie Rýmařov.

Všem vám, kteří jste jakýmkoli způsobem do naší adventní burzy přispěli, patří veliký dík!

nb

Devadesátiny sestry Plášilové

I v této době můžeme zažívat krásné chvíle. Jednou z nich bylo setkání se sestrou Martičkou Plášilovou. Byli jsme ji navštívit s bratrem farářem u příležitosti jejich 90. narozenin. Toto setkání bylo nádherné, plné vzpomínek a děkovaní.

Sestra Plášilová vyrůstala v pražském sboru v Libni, kde byl její tatínek kurátorem. Víru a cestu do Božího království zažívala již od dětství.

Za nejkrásnější období života považuje narození dcerušky Marty. Tato jí byla potěšením od dětství a je jí stálou oporou i nyní.

Slavili jsme společně Večeři Páně, zpívali jsme a děkovali za celoživotní vedení Pánem Bohem.

Martička od nás dostala kytičku a malou ovečku. Vždyť ona již od narození patří do Božího ovčince. Zaspívala jsem jí písničku, kterou zpíváme v Nedělní škole: Pán Ježíš je pastýř, hádej kdo jsem já? Řeknu ti to tajemství: jsem JEHO ovečka.

Pán Bůh ať Tě Martičko provází na každém kroku a dává Ti jistotu, že Tě vede DOMŮ.

Bratr farář a R. Vrajová

PS: Hádejte - kolik růží dostala Martička od vnuka?

Vánoční rozhovor

Už několikrát rok si s řadou našich příbuzných a přátel přejeme telefonicky. Dáváme tak přednost osobnímu kontaktu před často opakovanými formulacemi na vánočních pohledech. Jeden z těch letošních rozhovorů bude v mé mysli uložen nadlouho.

Zkusila jsem vytočit číslo své 80leté švagrové, která je už delší dobu vzhledem k pokročilé skleróze umístěna v diakonickém zařízení poblíž Poděbrad, kde žije její dcera.

„Nevolej jí, je to zbytečné,“ odrazoval mně manžel. „Nepozná Tě a nebude schopná komunikace. Vždyť to víš.“ Mně to ale nedalo.

Po chvíli vyzvánění se ozval hlas: „Kdo je tam?“ „Tady je Olomouc,“ říkám. „Janinka!“ slyším s úžasem. „Ano, Janinka. Volám Ti, protože jsou Vánoce. Víš to?“ „Ano, máme stromeček.“ „A co vánoční písničky, které jste zpívali, vzpomeneš si třeba Narodil se Kristus Pán?“ „Ale jen první sloku“.

Začala jsem zpívat, a pak další: „Čas radosti, veselosti, Tichá noc“. V druhém sluchátku bylo sice ticho, ale věděla jsem, že švagrová poslouchá. Pak jsem se začala modlit. Závěrečnou Modlitbu Páně jsme už říkaly společně. Vzpomněla si ji celou. „Hezké Vánoce, Elinko!“ „Děkuju Ti, že sis na mně vzpomněla. Pozdravuj všechny, koho tam máš.“

Sluchátko jsem pokládala se slzami v očích. Byly to slzy vděčnosti. Za chvíli, do které nečekaně zazářil odlesk betlémského světla, aby do tmy slábnoucí paměti připomněl po léta prožívané požeňání Vánoc. Elinka na náš rozhovor asi za chvíli zapomněla. Mně ale bude ještě dlouho připomínat názor některých psychologů, že duchovní prožitky mizí z naší mysli jako poslední. A že i předem zdánlivě „ztracené“ situace může Pán Bůh proměnit jassem své přítomnosti.

Jana Hojná

Výročí - kultura - historie**ZVLÁŠTNÍ ČAS KORONY**

*Zvláštní čas se u nás usadil
a vzal nám mnoho duší
svůj zákon tvrdě prosadil
aniž by to člověk tušil*

*K tobě se Bože obrácíme
ty máš svět ve svých rukou
pokorně tebe prosíme
pro tebe srdce nám tlukou*

*Odpusť nám naši pýchu
není to povzdech lichý
přijmi náš soupis hříchů
a odpusť nám tyto hřichy*

*Kde nalézt pomoc větší
pro záchranu božích dětí
když jho je stále těžší
a táhne nás vstříc smrti*

*Jen tobě děkovat se sluší
snad přitom doufat smíme
za ochranu našich duší
se nyní obrácíme*

Pavel Janošík st.

Letošní vánoční hvězdné nebe

Nemyslím teď na tu médii ohlašovanou i fotograficky dokumentovanou mimořádnou konjunkci Jupitera a Saturna, kterou astronomové považují za obdobu betlémské hvězdy na počátku našeho letopočtu.

Sledovala jsem nebe na webových stránkách našeho sboru. Z podnětu a výzvy Adély Gabrielové na něm postupně přibývaly hvězdičky, které rozsvěcely děti z nedělní školy jako pozdrav a projev sounáležitosti v době omezeného setkávání. Objevily se pod nimi výtvarné návrhy na výrobu hvězdiček ze zažehlovacích korálek nebo vánočního stroměčku z papíru. Našli jste tam bludiště, kde se cestou sbírala písmenka do tajenky, nebo krátké vlastnoruční pokusy o animované výjevy z vánočního biblického příběhu. V jedné hvězdičce bylo ukryté štěňátko, se kterým se o svou radost chtěla podělit jeho nová majitelka. Jinde zase šikovná fotografka dokumentovala a doplnila komiksovými popisy příběh narození Jana Křtitele, dramatizovaný v NŠ na 3. adventní neděli. Úryvek z dětského programu 4. adventní neděle je v jiné hvězdičce ukrytý za četbou „Narození v Betlémě“. Najdete zde také fotografii, jak děti přinášejí světlo rozžaté v Nedělní škole dospělým do kostela, nebo společnou fotografii z dětských bohoslužeb v Rozáriu na začátku září.

Díky sborovému dokumentátorovi Amosovi Děkaníkovi jsme si v několika hvězdičkách mohli zavzpomínat na nedávné, anebo

už skoro „historické“ dětské vánoční besídky, či vystoupení v Domovech důchodců. Mnoho z těch dětských tváří už mám problém po letech poznat. Dívám se na jejich radostné obličej, vidím na nich snahu všech, i těch nejmenších, dobře zvládnout nacvičené role. Poslouchám jejich početný pěvecký sbor a dojatě prosím: „Pane, dej, ať nikdo z nich se Ti neztratí.“ A taky si vděčně uvědomuji, kolik úsilí, práce a námahy věnovaly učitelky nedělní školy, které s dětmi každoročně obětavě a trpělivě nacvičovaly. Věřím, že tyto záznamy nebudou jen historickou vzpomínkou a že k nim budou moci zase v budoucnu přibývat další.

Ale nemyslete si, že se tohle hvězdné nebe týkalo jen dětí z nedělní školy. Své hvězdičky na něm rozsvítily i dospělí. 24 jich přibylo z každodenního adventního čtení z knížky Josteina Gaardera „Kouzelný kalendář“. Další, se zajímavými Katčiny výtvarnými asamblážemi, se rozsvěcely při Sašově čtení vánočního příběhu z Flekovy Parabible, Čapkova apokryfu „Svatá noc“, nebo vzpomínek A. Opaska na Vánoce v komunistickém kriminále.

Přiznám se, že se mi všechny hvězdičky nepodařilo rozsvítit do Vánoc. Tím víc na mně po nich znovu dýchla jejich atmosféra touhy rozdávat něco pěkného, o co se chci podělit s ostatními, být s nimi aspoň tak v kontaktu. Věnovat tomu svůj čas i nápady. Tím mně tohle naše letošní webové nebe bude svítit i do nového roku 2021. Může svítit i vám – ještě ho na našem webu pod jednou velkou hvězdou najdete.

Jana Hojná

Koho pošlu, kdo se hlásí? Je tu cesta má.

Půjdu, když mě posíláš.

Chceš jít se mnou, strach ti brání dát i kůži svou.

Půjdu, když mě posíláš.

(Svitá 331)

Nový zpěvník vyjde na konci roku 2021

Po mnohaleté práci na přípravách jsme téměř v cíli. Koncem roku 2021 vydáme nový evangelický zpěvník.

Milé sestry, milí bratři,

na konci roku 2021 vydáme nový evangelický zpěvník. Po mnohaleté práci na přípravách jsme téměř v cíli. Máme z toho radost. Haleluja!

Náš nový zpěvník bude obsahovat přibližně 800 písní a další doprovodné texty (modlitby, krátké pobožnosti). Vydáváme jej proto, aby se z něj ve sborech i doma zpívalo. Proto stanovujeme cenu tak, aby byla dostupná. V první distribuční vlně se bude pohybovat mezi 400 a 500 Kč za kus. Zpěvník bude mít zhruba 1200 stran a rozměry přibližně 12×18 cm.

Tato první etapa prodeje bude probíhat výhradně přes hromadné sborové objednávky, takže jednotlivé sbory a jejich členové si zpěvníky objednájí společně. Společná objednávka za sbor se uskuteční na jaře 2021, o jejím zahájení vás budeme včas informovat.

Prosíme však, abyste už nyní při sestavování rozpočtu pamatovali na koupi zpěvníků do kostelů a modliteben a promysleli také nákup do budoucna – zpěvník je vhodný dar ke konfirmaci či ke křtu. Individuálně bude možné koupit zpěvník i později, ale za výrazně vyšší cenu. Pamatujte proto, prosíme, na první souhrnnou objednávku. Ta ovlivní i finální náklad zpěvníku. Chceme vytisknout dostatečný počet, ne však na roky zaplnit sklady.

Současně s vydáním zpěvníku v knižní podobě bude vydána i jeho elektronická verze na webu a mobilní aplikace pro Android a iOS.

Dále také tištěný varhanní chorálík a elektronická verze pro kytarový doprovod.

Na současný zpěvník, vydaný v roce 1979, přispěly z největší části zahraniční církve, zejména Bádenská evangelická církev. Náš nový zpěvník chceme pořídit převážně za své. Práce na něm stála nespočet dobrovolnických i mnoho placených hodin. Cenu jsme stanovili tak, aby byla dosažitelná pro sbory i jejich členy, přesto je však v mnohém dotována. K tomu, abychom se tentokrát již obešli bez dotací zahraničních partnerů, nám chybí zhruba 500 000 Kč. Na jaře proto zahájíme kampaň pro dárcy a sponzory na vydání zpěvníku. Na stránce www.evangelickyzpevník.cz však je již nyní možné přispět libovolnou částkou.

Sestry a bratři, přátelé, společně se radujeme z toho, že i v náročném čase boje s pandemií koronaviru smíme zpívat Hospodinu píseň novou, dobrořečit jeho jméno, den ze dne zvěstovat jeho spásu. Spolu s vámi se těším na to, až naši víře v Boha bude sloužit i náš nový zpěvník.

Daniel Ženatý, synodní senior

Sváta Karásek (1942–2020)

Foto: Hugo Švec

V žití tvém dnes každá radost tvá
radost tu úplnou předjímá
v svý smrti jen přejdeš most
Bůh zavolá: Další host!
Novej host k nám vešel na slavnost.
(Svítá 156)

Na čtvrtou adventní neděli, 20. prosince 2020, zemřel ve věku 78 let evangelický farář, disident, hudebník, básník a textař Sváta Karásek.

Pocházel z rodiny ministerského úředníka Petra Karáska, který byl po únoru 1948 krátce vězněn a nakonec mohl pracovat pouze jako pomocný dělník, a Doubravky Karáskové, rozené Černíkové, z jejíž strany měla rodina evangelické kořeny. Už jako

kluk byl ovlivněn beat generation, která ho inspirovala k individuální cestě životem. Později do jeho života vstoupil Nový zákon a začal tak životem směřovat jako jakýsi „blázen v Kristu“.

Po absolvování základní školy v Praze na Smíchově nastoupil na zahradnickou školu v Děčíně. Po druhém vyloučení přešel na vinařskou školu v Mělníce, kde se zrodilo celoživotní přátelství s Vrářou Brabencem. „*Já to říkám tak: Šli jsme první den do školy. Vidím zajímavého kluka, jak taky jde, tak se ho ptám, jestli jde taky do té vinařské školy. On byl ve čtvrtém a já po převelení z Děčína ve třetím ročníku. No a tak jsme se dali do řeči, že je z Počernic a tak dál. Já mu najednou nějak povídám, že nemám v tašce nic, jenom Bibli, a on otevřel tašku a měl tam taky Bibli. Tak to jsme oce-*

nili tu náhodu a nešli do školy, ale do restaurace U Šrachtů, kde jsme si o tom začali povídat a sblížili jsme se.“

Přijetí na Komenského evangelickou bohosloveckou fakultu nebylo v době komunistické totality nijak snadnou záležitostí, a tak se to Svatopluku Karáskovi podařilo až na druhý pokus. Tehdy pomohl prof. Hromádka, který zařídil zrušení jeho deseti-letého závazku v dolech.

Fakulta fungovala v rámci svázaných mantinelů a snažila se příliš nevybočovat. Snahou profesorského sboru bylo teologicky pracovat a příliš na sebe neupozorňovat. Zato studenti hledali nové cesty zprostředkování víry a organizovali rozličné umělecké akce. Studenti z okruhu Svatopluka Karáska se snažili o propojení víry s prostředím kumštu a nesdíleli potřebu angažovat se v nápravě společenského a politického dění. Obrat u Svatopluka Karáska nastal až okupací v srpnu 1968 a následnou smrtí Jana Palacha.

Doba uvolnění poměrů v roce 1968 znamenala pro Svatopluka Karáska nástup do prvního farářského místa ve Hvozdnici. „*Jako farář jsem byl nejprve na Hvozdnici, kde nebyl osm let žádný farář. Když v roce 1968 odpadli církevní tajemníci, byl jsem poslán do Hvozdnice, abych si tam šel zkusit moje nové metody, že tam nemám co zkazit, že tam jsou jenom dva věřící. Tak jsem tam šel a za rok se podařilo, že vesnice byla na nohou a kostel byl plnej. Pak se*

vrátila státní moc nad církví a s ní církevní tajemník a ten řekl, že mám jít pryč. Dali mi seznam neobsazených sborů, že si můžu vybrat. Tak jsem říkal, že nikam nepudu, že jsem tady instalovanéj a že zůstanu se sborem. Zůstal jsem ještě asi půl roku, ale nesměl jsem kázat, tak moje kázání vždycky někdo z věřících přečetl. Vzдорoval jsem, ale pak řekl synodní senior, že tam dá jiného studenta s manželkou, aby se staral o ten sbor, tak jsem odešel do Nového Města pod Smrkem. Tam zase na mě naskočil církevní tajemník – já jsem tam měl mládež – a řekl, že když budu

Vy silní ve víře, v Písmu kovaný,
když začnou bít pastýře,
kde jste schovaný?
Když začnou bít pastýře,
kde jste schovaný?

(Svítá 382)

dobře pracovat, tak že mi zvýší můj plat o 60 Kč – bral jsem asi 560 Kč. Tak jsem mu řekl: ‚To myslíte, když budu špatně pracovat, když nebude mládež atd.‘ Takže jsme se hned dostali do konfliktu. Tam to zase rostlo v tom Novém Městě pod Smrkem: byla mládež, zpívali jsme. Tak mi bez udání důvodů odebrali státní souhlas.“

Se ztrátou státního souhlasu pro výkon duchovenské služby se dostavily existenční problémy. Najít zaměstnání se nedařilo, až byl nějakým nedopatřením přijat za kastelána hradu Houska, kde prožil s manželkou Stáňou a dětmi několik krásných let. Přišlo pozvání do undergroundu, jehož společen-

Je lepší na skále život svůj mít pamatuj!
Do srdce vyrytý srdce rukou tvou
nejde smejt vodou mejdlovou
je lepší na skále život svůj mít pamatuj.

(Svítá 118)

ství až do emigrace již neopustil. Na Housce se vytvořila jedna z nezávislých komunit, které se vzájemně navštěvovaly a organizovaly akce nezávislé kultury. Tak došlo i k natočení jedné desky Plastiků s texty Egona Bondyho právě na Housce.

Svatopluk Karásek neztratil kontakty ani se společenstvím své církve. Častými hosty na Housce byli faráři z okruhu Nové orientace, např. Miloš Rejchrt, Alfréd Kocáb či Jan Šimsa. Biblické texty písniček mu nahrazovaly sborová kázání, která mu byla zapovězena. Kázal tak zástupně s kytarou, což se mu v roce 1976 stalo osudným. „*To pořád jelo, policie to mapovala, ale vypadalo to, že zakročovat moc nebudou. Až potom se setkal Martin Jirous s Havlem a vyložil mu i s fotkama dění v undergroundu (i když tenkrát se to tak ještě nejmenovalo) – předložil mu Zpravu o třetím*

hudebním obrození. Havel tu zpravu uveřejnil v nějakém anglickém mezinárodním časopisu. Na základě toho to nějak v Moskvě vyhodnotili a přišel rozkaz s tím zatočit, aby se to dál nešířilo. Takže jsme normálně hráli jako dřív a najednou nás zničehonic asi šestnáct nebo sedmnáct mladých lidí v jeden den zavřeli. V jeden den zátah a všichni jsme byli na Ruzyni. Já jsem tomu nevěřil. Když mě brali, tak jsem říkal: ‚To je nějaký omyl, já tady zpívám písničky, už je rok 1976, tak není možný, aby nás za tohle zavřeli.‘ Vedle v cele byl Vráťa – ten hrál jenom na saxofon a neřekl nikdy ani slovo, tak ho přece nemůžou zavřít.“

Okresní soud v Praze nakonec odsoudil čtyři ze zatčených: Ivana Martina Jirouse,

Pavla Zajíčka, Svatopluka Karáska a Vratislava Brabence. Nejvyšší trest, 18 měsíců nepodmíněně, dostal „Magor“ Jirous, Svatopluk Karásek byl za výtržnictví odsouzen na osm měsíců nepodmíněně. Odůvodnění obžaloby jeho trestný čin charakterizuje: „*V závěru vystoupil obviněný Karásek a zpíval písně svého repertoáru. Z výpovědi svědků je zřejmé, že jak přednáška, tak hudba a zejména sólové vystoupení obviněného Karáska zanechalo v návštěvnicích, kterých bylo více jak 70, velmi nepřívznivý dojem. ... Texty obsahovaly hrubou vulgárnost s protisocialistickým a protispolečenským působením většinou exponující nihilismus, dekadenci a klerikalismus.“*

Již před samotným soudem se doma i ve světě rozpoutala vlna solidarity, která na přelomu roku 1976/1977 vykrystalizovala v založení Charty 77. Svatopluk Karásek byl společně s Vráťou Brabencem pozván hned po propuštění k Václavu Havlovi na Hrádeček, kde mu poděkoval za podporu. Chartu 77 podepsal hned v počáteční vlně v Ječné u Němcových. Začalo tak pro něho období myče oken. Podpis Charty 77 přinášel neustálý tlak ze strany silových složek státního aparátu. „*Bylo to otravný. Strašná sledovačka. Žili jsme pořád v takovém výjimečném stavu – domovní prohlídky, zadržování, výsledky. Mě jednou ráno odvedli normálně policajti – ne příslušníci StB. V Košířích je pošta a oni mi dali pouta a přivázali mě k ústřednímu topení, tam, co lidé chodí na poštu. Takže od rána chodili lidi na poštu a zdravili mě a ptali se, co tam dělám. Já to ale nevěděl. Pak asi ve čtyři*

Neumí člověk vládnout
zpije se mocí svou
má pravdu pevně v rukou
raději než nad sebou.
(Svítá 360)

odpoledne přišel ten policajt a pustil mě. Měli prý za úkol mě zadržet, abych se nemohl setkat s nějakým rakouským ministrem, který tu byl na návštěvě a měl se setkat s chartisty. Tak to jen jenom taková ilustrace jejich teroru, který na nás uplatňovali.“

Přišla nabídka na mluvčího Charty 77, kterou bez většího rozmyslu přijal. Když však celou věc probral s manželkou Stáňou, rozhodnutí změnil a odmítl. Přesto se tlak ze strany StB stupňoval a Svatopluk Karásek nakonec přijal nabídku a v rámci akce Asanace se vystěhoval z republiky. Po peripetích v rakouském utečeneckém táboře se i s rodinou dostal do Švýcarska, kde byl přijat za zástupce faráře ve sboru v Bonstetten, po pěti letech odešel do velkého sboru v Hönngu. Účastnil se akcí na podporu lidských práv, zahraničních setkání undergroundu, kázal ve Svobodné Evropě i v curyšském Českém sboru Přemysla Pittera, kde se střídal například s československou farářkou Hlaváčovou-Rajmonovou.

Po listopadu 1989 začal Svatopluk Karásek pendlovat mezi Švýcarskem a Československem. Situaci měl ztíženo tím, že manželka Stáňa provozovala ve Švýcarsku zavedenou lékařskou praxi a ani děti se nechtěly vrátit. Do Švýcarska nakonec dojížděl až do roku 1996. V následujícím roce se u Salvátora konala velkolepá instalace. Do života však trpce zasáhla nečekaná událost – náhlé úmrtí manželky Stáni. Svát a však dál působil jako farář u Salvátora. S druhou manželkou Pavlou měl dvě dcery, hojně se

Člověk vyhlásil, že Bůh prostě není,
a jeho dílo svou tvrdou rukou plení,
hory jsou lysé a v ozónu je díra,
tak zničí člověk zemi, kořist svou
a zbude mu jen víra.

(Svítá 386)

navštěvoval i s dětmi žijícími ve Švýcarsku.

Za svá nejryzejší a nejsvobodnější léta však považoval opravdovost žití v období Charty

77. To, co celý život žil a zpíval, se dotýkalo každého srdce a lidé se toho drželi. Bylo to odvozené od slov živé Bible, od slov Boha. Jeho životním krédem byl verš

„Tělo je pouze Duchu chrám,
na lásku Boží je i smrtka krátká.
Ta láska trvá, ta není vratká.“

V roce 2010 ho postihla mozková mrtvice. Bylo to zlé, nemluvil, nechodil...

Časem se však částečně zotavil. Chodil i mluvil, i když s potížemi. Část přátel, které kdysi svými písněmi a kázáními přivedl k víře, z vděčnosti za pomoc při změně životní cesty založili „bigbeatovou“ skupinu Svatopluk, s kterou hostovali na různých místech České republiky. Repertoárem jejich koncertů byly Svátovy písně, které znovu oslovovaly mladé lidi na cestě hledání. Bylo neuvěřitelné vidět a slyšet na koncertech zpívat davy lidí s kapelou texty písní, které vzhledem ke svému věku nemohli zažít. A Svát a Karásek rád kapelu doprovázel na cestách,

Loni mu lékaři voperovali pacemaker. Myslel, že bude běhat. Před Vánocemi však náhle přišla zpráva, že 20. prosince 2020 Svatopluk Karásek „svý smrti přešel most“. Bude nám chybět, ale těšíme se na setkání s ním na Boží slavnosti.

evangnet / iv

Velká proměna Červeného kostela

Proměna Červeného kostela z bývalého skladu knih na moderní prosklenou přístavbu s krajským informačním centrem, společenským sálem, recepcí a kavárnou začne během jarních měsíců. Kromě této investiční akce se olomoucké hejtmanství pustí také do nových projektů ve školství, sociální oblasti, dopravě nebo zdravotnictví.

Hejtmanství počítá nejen s rekonstrukcí Červeného kostela, ale také s moderní přístavbou, která kostel propojí s ředitelstvím vědecké knihovny.

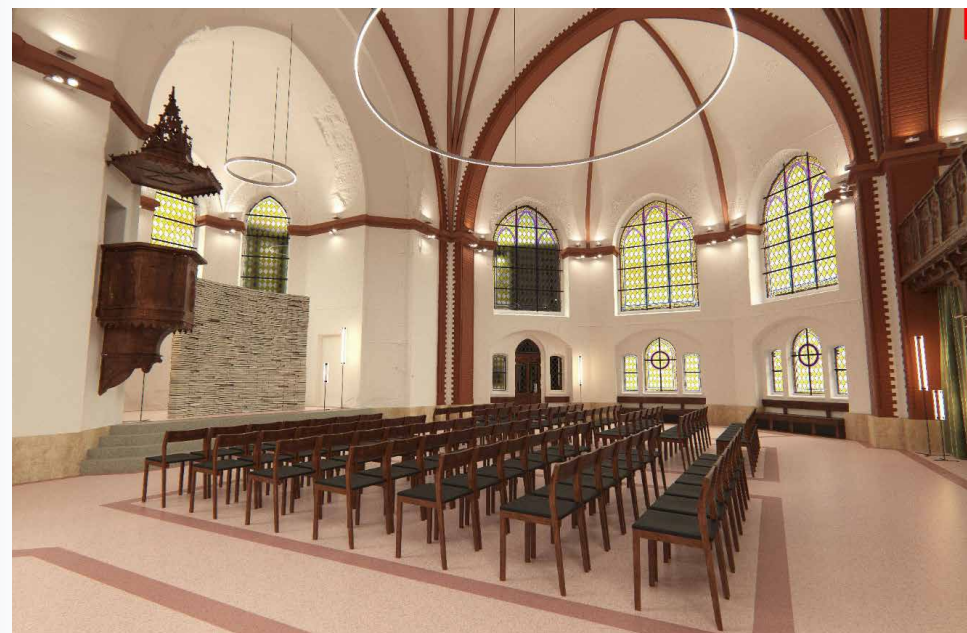
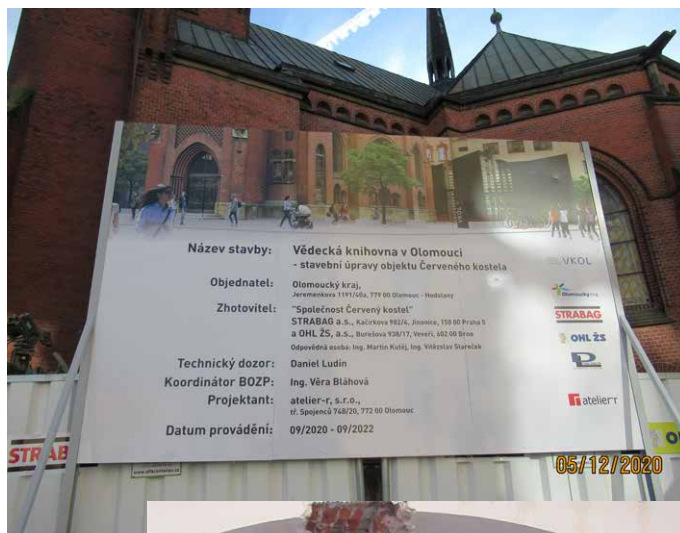
Nová budova nabídne provozní a technické zázemí pro společenský sál, který vznikne v prostorách kostela.

Umístěna tam bude rovněž recepce, kavárna, informační centrum Olomouckého kraje, šatny a toalety.

Velkými úpravami současně projdou venkovní prostranství, kde vznikne posezení pro návštěvníky kavárny. Předpokládané náklady dosahují 140 milionů korun.

Autorem projektu na rekonstrukci je olomoucký architekt Miroslav Pospíšil. Nová budova nabídne provozní a technické zázemí pro společenský sál v kostele.

Umístěna tam bude recepce, kavárna, informační centrum Olomouckého kraje, šatny a toalety.

Vizualizace cílového vzhledu Červeného kostela

https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/cerveny-kostel-dostavba-pristavba-prestavba-olomouc.html

R.I.P. Sváto

Podivný kazateli
hlásná Boží troubo
Reverende
Barde s kytarou
co poselství Božního slova
sděluješ písni
Znalče dobrého vína
Orle orle
tys ptactva král
Orle orle
již jsi dolétal
Orle orle
již jsi dozpíval
Přesto každý z nás
slyší tvůj hlas
jasný vzkaz
o srdci na skále
co nejde smejt
vodou mejdlovou

o srdci co plane
srdci co neuhne
Ďáblovi řekne NE
a hřbet svůj neohne
Znalče vína dobrého
dnes mám velký splín
Co s tím?
Zpívám s tebou do výšin
„Vino tvé výborné pít mi dej,
říká Bůh: Jen už dnes ochutnej.
Hle, kalich můj oplývá,
v něm čas se ti otvírá,
kalich můj oplývá, přijímej!“
Orle orle
Sváto
Dík za vše
Přijímej!

Miky Marusjak, 20. 12. 2020

Kontakty na zástupce sboru:

Farář Jan Lukáš:	776 029 782	Lukas.Jan@seznam.cz
Kurátor Jan Matějka:	585 436 572	jan.matejka@iol.cz
Pastorační pracovnice Noemi Batlová:	728 289 354	noemi.batlova@gmail.com

Upozornění pro případné dárce: Číslo sborového účtu je 1804603389/0800

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické v Olomouci

Redakční kruh:

Jana Vrajová, Jan Lukáš, Noemi Batlová, Petr Marek, Daniel Batla, Amos Děkaník a Ivana Jenišťová.

Email: Jana.Vrajova@seznam.cz

Grafická úprava a zlom: Jiří K. Jurečka

Tisk: Noemi Batlová

Za všechny chyby v tomto čísle se omlouváme.

Vydává sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci vlastním nákladem jako svůj vnitrosborový bulletin. Příspěvky, ohlasy, připomínky posílejte na adresu redakce:

Blahoslavova 1, 779 00 Olomouc,
nebo e-mail: olomouc@evangnet.cz

Vzávěrka tohoto čísla: 15. 12. 2020

Vyšlo: 10. 1. 2021

Vzávěrka příštího čísla: 15. 1. 2021

<http://www.olomouc.evangnet.cz>